

Gaan we vergaderen? Of zullen we eens wat anders doen...

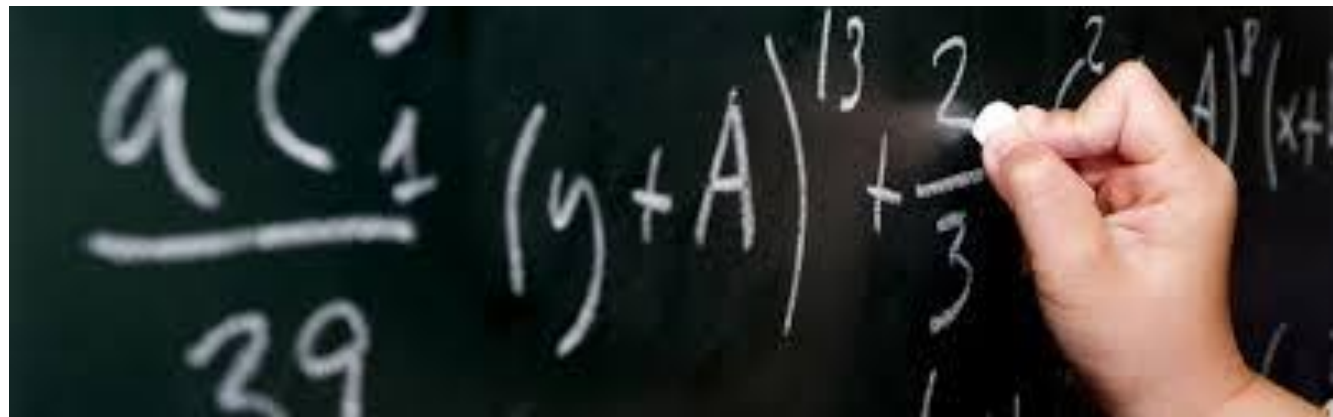

Werkvormen die helpen bij nieuw veranderen

juni 2015

Yvette Paludanus

Hoe werkt het en waarom: theorie

Theoretische achtergronden

- Zelforganisatie
- Systeendenken
- Chaostheorie
- Dialoog als verandering en veranderinstrument
- Rijnlands organiseren
- Onderstroom en bovenstroom
- Formele en informele circuit

Basisprincipes

- Creëer ruimte
- Er is een betekenisvol vraagstuk (relevant, urgent, complex, prikkelend)
- Maak “ideeënseks”^{*} mogelijk
- Hou elkaar en het vraagstuk vast na afloop

Werkprincipes bespreek je met elkaar in het begin van de bijeenkomst, dat stimuleert goede dialoog

Werkprincipes

- Wie er komt zijn de goede mensen
- Wat er gebeurt, dat is wat er gebeurt
- Het begint wanneer het begint
- Het is voorbij als het voorbij is (en we kunnen wel of niet een eindtijd afspreken)
- Bij large scale:
  - de wet van de 2 voeten
  - bijen, bloemen en vlinders

Rol facilitator

- Niet interveniëren op inhoud (en liefst ook niet op proces)
- Ruimte open houden
- Zorgen voor de logistiek
- De voorwaarden van de gekozen werkvorm helpen creëren

Nooit (meer) doen: verantwoordelijkheid terugpakken na afloop bijeenkomst

Wat er na afloop gebeurt is ieders verantwoordelijkheid

- Dus nooit: “dank voor uw harde werk, wij nemen het mee”
- Wel:
  - wat nemen **we** mee
  - wat gaan vertellen **we** hierover
  - wat gaan **we** verder nog doen om het nog mooier, beter, concreter te maken
  - wie moet er nu nog meer bij betrokken worden
  - Hoe blijven we elkaar vinden
  - Hoe delen we informatie
  - Zijn onze vervolgacties concreet genoeg benoemd: hoe, wat, wie, wanneer

Large scale interventions

Large scale interventions: werkvormen

- Basis: het hele systeem in de ruimte, kan ook met honderden mensen, als de ruimte maar groot genoeg is
- Vormen:
  - World café of diner pensant
  - Open space
  - Participatief ontwerpen of veranderen

In de kroeg, de (heren)wc en bij de koffie-automaat,
daar wordt toch écht heel anders gepraat

Uitgelicht: world café

- Kroegsfeer: muziekje, zoutjes, frisdrank
- Papieren tafelkleden waar je met gekleurde stiften op mag schrijven
- Per tafel een stelling of vraag
- Gesprek gaat in ronden waarbij steeds een gedeelte van de tafel doorschuift naar de volgende tafel
- Je kunt kiezen voor een vaste tafelgastheer of -vrouw

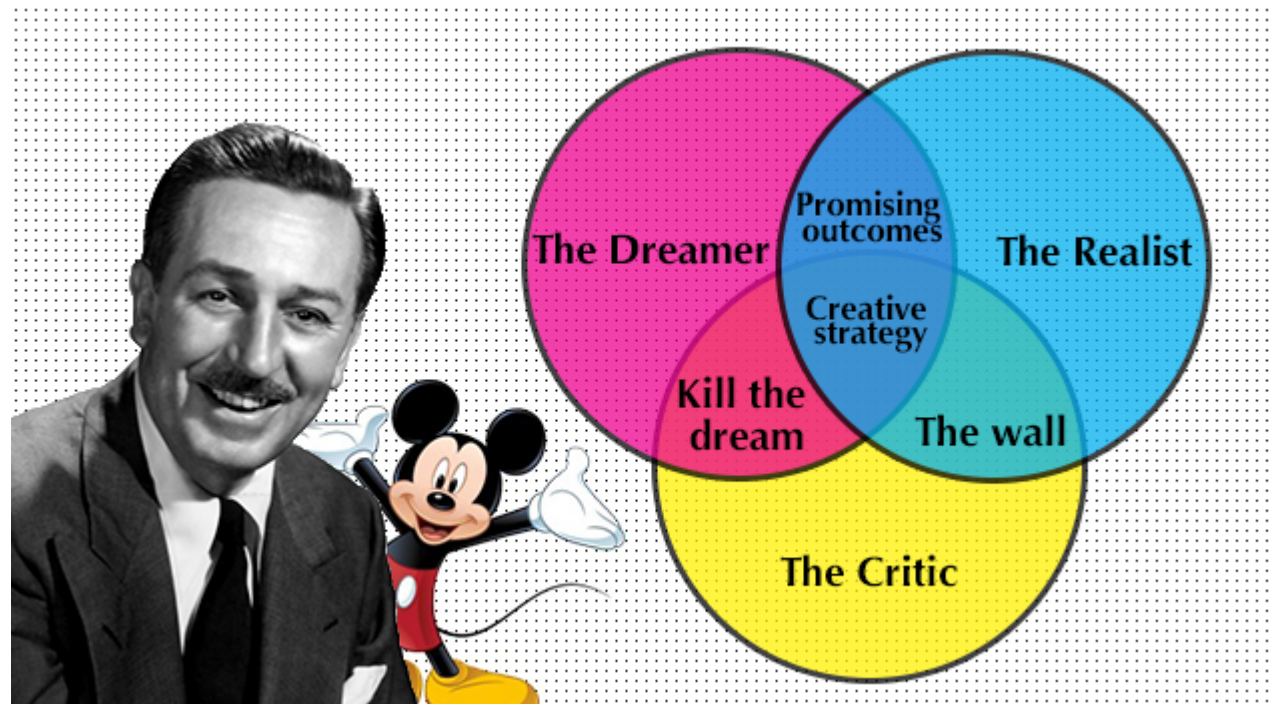

Vergelijkbare werkvormen

- Disneystrategie in groepen
- Logische niveaus uitlijnen, waarbij de groep in twee rondes een doel uitwerkt met behulp van de logische niveaus (omgeving, gedrag, vaardigheden, overtuigingen, identiteit en grotere geheel)
- Brown paper sessies
- Werkvormen waarin spelelementen verwerkt zijn

Disney strategie: 3 rollen die allemaal nuttig zijn (maar niet tegelijkertijd!)

Uitgelicht: Disney in groepen

- Denken met de hele groep vanuit de rol van de criticus, de dromer en de doener, in diverse rondes
- Beginnen met het formuleren van een doel
- De criticus mag eerst: die geeft aan welke waarden en criteria gelden bij het bereiken van het doel
- Dan gaat de dromer dromen
- En de doener uitwerken hoe de droom bereikt kan worden
- Criticus, dromer en doener komen net zo lang aan bod tot iedereen tevreden is

Werkoverleg met toegevoegde waarde: hoe?

Werkoverleg met toegevoegde waarde: hoe?

- Hoe vergaderen wij?
- Is dat oplossingsgericht?
- Luisteren we naar elkaar?
- Overwegen we op een goede manier alternatieven?
- Nemen we werkelijk gedragen besluiten?
- Voeren we onze besluiten ook uit?

Werkoverleg: ont-moeten en dialoog

- Is er in ons werkoverleg ruimte voor echt ont-moeten?
- En voor dialoog over onderwerpen die de kern van ons werk vormen en er echt toe doen?
- Gaan we goed om met het delen van kennis en informatie en hebben we daar goede middelen bij bedacht, zodat we tijdens het werkoverleg iets kunnen gaan dóén met de informatie?
- Hoe nemen we beslissingen, hebben we daar heldere afspraken over en voelt iedereen zich daar goed bij?
-

Werkoverleg: goed beginnen is het halve werk

- Bereiden we de werkoverleggen goed voor?
- Lezen we écht de notulen?
- Zijn notulen écht nodig, of hebben we meer aan een actielijst?
- Is er een agenda, bepalen we op een goede manier wat prioriteit heeft, kan iedereen een bijdrage leveren in wat besproken en besloten wordt, helpen de voorzitter én de deelnemers om goed en binnen de tijd te vergaderen?

Werkoverleg: heeft het zin?

- Is wat we bespreken en hoe we het bespreken nuttig én inspirerend?
- Heeft wat we bespreken en besluiten toegevoegde waarde voor de cliënt, voor hoe wij samenwerken en voor goede zorg?
- Zijn we met de goede mensen tijdens het overleg?
- Zullen we ook collega's/deskundigen/cliënten uitnodigen?

Andere manieren om te overleggen

Vandaag geen werkoverleg, we doen het anders!

- Samen werken aan eigen taken in één ruimte, zodat je de mogelijkheid hebt om collega's te raadplegen
- Agendapunten direct uitwerken/oplossen in deelgroepjes
- Een klinische les of presentatie aan elkaar geven
- Iemand uitnodigen die de groep verder kan helpen
- Een brainstorm of procesanalyse doen
- Intervisie en casuïstiekbepreking
- Moreel beraad
- Even spuien en uitblazen

